

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A választási elnök nyilatkozata.

Zombor, január 18.

Szomorú világosságot derít a megyei ellenzék vak szenvedélyességére az alább közölt nyilatkozat. Jól tudjuk, hogy a politikai harcokban egy vagy más alkalomkor a hevesebb fellépést az ellentétek kiélesítését elkerülni nem lehet. Mi is kifent karddal állottunk a csatamezőre, botorság lett volna tőlünk azt hinni, hogy az ellenfél tompán hagyja fegyverét. De ha egyesek vagy egy párt fegyverül egyenesen a valótlan-
ságokat használja, ha egyenes célja az, hogy valótlan-
ságok híresztelésével a közvéleményt fel-
ingerezze s így a zavarosban halásszon: akkor kötelességünk kimondani, hogy ez csunya fegy-
ver, melytől a jó érzésűek felháborodva fognak elfordulni.

Lentjárt ellenzéki matadorok bemozdása alap-
ján a megyei ellenzék és sajtója csudákat kürtölt
világgá a hódásági választásról, segítve a fővá-
rosi ellenzéki hírlapok által.

Tessék a választási elnöknek alábbi nyilat-
kozatát megcáfolni, vagy ha arra a megyei ellen-
zék végrehajtó bizottsága nem képes, úgy viselje
azt a foltot, ami politikai reputációját, valótlan-
ságok híresztelése által, minden komoly ember
előtt érte.

A választási elnök nyilatkozata a következő:

A hódásági képviselő választásról a „Magyar
Hírlap” 16-ik számában megjelent közleménynek
reputációját rosszakaratulag megtámadó állításai-
val kénytelen vagyok a lehető rövidséggel fog-
lalkozni.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy tiszta szívből
kivánom, hogy a kisebbségben maradt ellenzék a
választást petícióval támadja meg.

De bizonyos vagyok benne, hogy nem teszi
meg, mert ha petícionálásra és vizsgálatra számí-
tana, nem lenne a rágalmazásban annyira vakmerő.

Az állítja a közlemény, hogy én, mint vá-
lasztási elnök, meghívsítottam az ellenzék biztosra
várt győzelmét az által, hogy 160 ellenzéki sza-
vazót utasítottam el törvényes ok nélkül. — Az
igazság pedig az, hogy kormánypárti és ellenzéki
szavazót együtt és összesen visszautasítottam, se
többet, se kevesebbet, mint *huszonnégyet*. Ezt a

közlemény sugalmazója Wittmann képviselő ur is
bizonyára nagyon jól tudta, vagy ha nem tudta,
meggyőződhetett erről a választási iratokból.

A kinek egyik kardinális állítása ilyen
messzire tér el a valóságtól, többi állításait szó-
nélkül hagyhatnám. De mert a közlemény egyéb
részei még ennyire sem közelítik meg az igaz-
ságot, felelek ezekre is csak azért, hogy a közönség
megítélhesse a vármegyénkben az ellenzék buká-
sával végződő minden választást elírató hasonló
közlemények mívtát.

Igaz, hogy Wittmann János képviselő urat
és vele együtt megnevezett társait bizalmi férfiakul
el nem fogadtam, nem pedig azért, mert törvény-
telenül ajánlottak; se nem a képviselő ajánlását
egyidejűleg, se nem ugyanazon választók által, a
kik képviselőt ajánlottak, azok az ellenzéki vá-
lasztók, a kik képviselőt ajánlottak, nem ajánlottak
bizalmi férfiakat, a kik pedig bizalmi férfiakat
ajánlottak, azok nem ajánlottak képviselőt. De az
ellenzéki bizalmi férfiak kijelölésénél elmentem a
méltányosság és lojalitás legvégső határáig, midőn
a bizalmi férfiakat az ellenzék kerületi vezető
férfiai közül vettem, azok közül, akik képviselő-
jelöltjüket ajánlották, köztük az ellenzéki jelölt
nagybátyját és testvérbátyját, Ertl Ferencet, akiről
azt hiszem, maga a jelölt is készséggel elismeri,
hogy az intelligenciának áll olyan magas fokán,
mint ő, a többi bizalmi férfiak pedig irni és olvasni
tudó tekintélyes iparosok, és hogy ezeket Wittmann
ur most megteszi „irni és olvasni nem tudó sváb
parasztoknak,” ezt ezek a jó urak bizonyára nem
gondolták, mikor a választás előtt a központi vándor
apostolok benső barátságát kötöttek velük.

Különben Wittmann ur nemcsak hogy nem
tiltakozott a bizalmi férfiaknak általam történt
kijelölése ellen, hanem azzal a kijelentéssel „ha
már a jelölésnél ilyen számárságot követek el,
legalább nem kell ott ülnünk”, (verba ipsissima)
maga teljes készséggel ajánlkozott az általam
kijelölt bizalmi férfiak előállítására.

Ha Wittmann urban egy csepp igazságsze-
retet van, kénytelen nekem ebben is igazat adni.

A választási helységbe bemenetelre és a
kordonon keresztül menésre jogosító jelvényt
azokon kívül kiket a törvény erre világosan fel-
jogosít senkinek még a kormánypárt képviselő-
jelöltjének és pártelnökének sem adtam.

Ertl János volt képviselőjelöltnek gr. Appo-
nyihoz intézett a közlemény kiegészítését képező
táviratában csak egy világos és érthető állítás
van s az sem igaz, mert az ő bizalmi férfiai a
záróra utolsó percéig folytonosan mellettem voltak
és nagyon felháborodva sem lehettek, mert akkor
nem bucsuztak volna el tőlem nyíltan barátságos
kézszorítással.

A közlemény többi részéhez nekem semmi
közöm, de nem lesz nehéz azoknak a kiket illet
— kimutatni — hogy ezek is szemenszedett
valótlan-
ságok, ha ugyan érdemesnek tartják erre
és azonfelül rámutatni az ellenzéknek Wittmann
ur felfogása szerint kétségkívül igen tisztele-
telő azon „stikli”-jére, hogy kormánypárti sza-
vazók neve alatt leszavaztattak hasonló, de
szavazati joggal nem bíró ellenzékieteket és mikor
a kormánypárti szavazó került sorra, el kellett
utasítani, mert az ő neve már az ellenzéki sza-
vazatok számát szaporította.

Valóban felháborító megátalkodottság kell
hozzá, hogy egy két hasábos közleményt valaki
ugy megírjon, hogy egyetlenegy betű se legyen
benne igaz.

Kulán, 1894. január 17.

Dr. Schneider Károly,

ügyvéd, a hódásági választás volt választási elnöke.

A „Nemzet” a hódásági választásra vonat-
kozólag még a következőket írja:

A nemzeti párt korteskedése. Dr. Legrand
Ferenc hódásági ügyvéd ur fölkért az alábbi
nyílt levél közlésére:

Nyílt levél ns. Horánszky Nándor ügyvéd
urhoz, a nemzeti párt elnökéhez s a nemzeti párt
ügyvéd tagjaihoz!

A f. hó 12-én Hódásághon megejtett kép-
viselőválasztást megelőző mozgalmak idejére ke-
rületünkbe érkezett Wittmann nemzeti párti kép-
viselő, Hódáságh közszégházának előcsarnokáról a
néphez egy beszédet intézett, melyben a köz-
igazgatási tisztviselőknek sárral dobálása után
attért a szabadelvűpárti jelöltjének, Rohonyi Gyula
kollegánknak személyére s oly felháborító módon
beszélt róla, mint ügyvédéről, azután pedig az
egész ügyvédi karról, hogy indítatva érzem ma-
gam a nemzeti párt igen tisztelt elnökének s a
párt többi ügyvédkarjának Wittmann ur nézeteit

A „BÁCSKA” tárcája.

Sietemből.

*Az erdőben üldögéltem
Ott azon a kis padon,
Először hogy megláttalak,
Te mindenem, angyalom.*

*S oda abb' a búkkfatörzshe
A nevémet bevésstem,
— Épen mintha most történnék,
Olyan tisztán emlékszem.*

*S mikor egyszer, hetek múlva
Ismét arra tévedtem:
— A te neved is ott állott
Rajt' a búkkfa kéregén.*

Szanádi László.

A BIZONYÍTVÁNY.*)

Írta: Hevesi Sikor Margit.

„Mindig menni, örökös menni! Nem vagy boldog,
ha egy héten legalább is ötször nem töltheted idegenek
között az estéidet. Minden jó férj otthon marad a fele-
sége mellett, csak te Matyika... te méz el egyre
szórakozni.”

És az asszonyka beveti magát a diván sarkába és
keserves sírásra fakad.

A férj zavarodottan pödörgeti a bajuszát és csiti-
tani igyekszik a feleségét.

„De édes szentem... Málsikám, hallgasd meg

*) Az „Almanach” 1894. évfolyamából.

az embert! No, de ne sirjal hát olyan nagyon. Iszen
egész héten ki se tettem a lábamat a házból te nélkü-
led! Hisz csak egy kis baráti összejövetelről van szó,
egy kis quaterka mellett elbeszélgetünk...“

„Igen, ismerem az ilyen baráti összejöveteleket...”

„Tizenegy órákor már itthon leszek...”

„Igen. Tudom, mint a multkor, mikor reggel 3-ig
virrasztottam, mire haza vergődél...”

„Az más volt, fiacskám. De most igérem neked,
hogy 11-re itthon leszek. Lelkemre mondom...”

„Igen, más volt a multkor. Elhiszem, mert akkor
avval a híres, kacér Habosnéval multattál. Persze, annak
az oldala mellől nem bírsz mozdulni. Ha azt látod, ak-
kor elfelejted, hogy feleség is van a világon. Bizonyo-
san most is odaindulsz, azért vagy olyan tántorithatatlan.”

„De fiam, hogy gondolhatsz ilyet? moudogatja a
férj behízogó hangon. Merő képzelődés! Hogy tudnék
én rajtad kívül mást is szeretni? Ugy-e, magad sem hi-
szed el, amit mondasz, kis feltékeny feleség! Add ide
a kis kacsódat, kadd eszokolom meg és szent legyen a
béke.”

Az asszonyka arca kiderül, mint eső után az ég,
és szerelmesen simulva férjéhez, gyöngéden megránci-
gálja annak hosszú fekete bajuszát: „Te csunya, te
rossz ember! ugy-e csak ijesztgetni akartál és semmi
szándékos sincs elmenni hazulról? No valld be, te kópé.
Itthon maradsz ugy-e, mellettem?”

A férj zavarodottan vakarja a füle tövét. „Itthon...
itthon maradok máskor mindig... csak ma eresz el
szentem! Csak még ma, utoljára.”

Az asszony hosszú orral bontakozik ki férje kar-
jaiból és a megújuló sírással küzd.

„De lelkem, gondold meg, milyen neveltségessé
leszek barátaim előtt, ha sehová se eresztess! Hisz
máris papucsosnak csufolnak...”

„És előttem nagyobb értéke van a te drágalatos
barátaid véleményének, mint a feleséged boldogságának!
Na jól van, csak menj el, menj, hagyj engem, boldog-
talan asszonyt, egyedül, a kétségbeesés martalékául.”

— És annyira zokog, hogy szép kis feje meg-megcsuk-
lik alatta.

A férj iszonyu pácban van. Izzad, kinlódik, nem
talál egérutat. Végre elszántan megszólal:

„De mért ez a nagy keseregés, lelke? Ugy-e, én
sem szólok bele, ha a barátoddal egy-egy csésze kavé
mellett elcsevegtek? Hát nekem nem lenne meg ugyanaz
a jogom, ami a feleségemnek?”

„Igen, ha tudnám, hogy csakugyan oda méz,
ahova mondd, de mit tudom én, nem-e, — asszonyok-
kal mulatsz?”

„Oh, az a Habosné csak nem megy ki a fejedből.
Pedig lelkemre mondom, hogy eszembe se jutott valami
komolyabb dolog... isten mentsen. Csak bolondoztam
vele, mint afféle kacér asszonnyal szokás.”

„Tudom, de semmi sem olyan veszedelmes a fér-
fiakra, mint a kacér asszony; annak valamennyien meg-
hódoltok előbb utóbb, mert hiuk, gyalók, gyöngék vagy-
tok...”

„Oh, mivel bizonyítsam be állításod ferdeségét!”

— kiáltott a férj izgatottan és gondolatokba merülve
mélyesztette bele tiz körmet sűrű fekete hajába. „Mit
tegyek, mond, hogy az ellenkezőről győzzelek meg?”

„Maradj itthon!” — makacsodott a menyecske.

„Neveltség tárgyává tegyem magamat? Ne kívánd
azt, édes fiam! Lásd, szavamot adtam és ha meg nem
tartom, gunyolni fognak. De megnyugtatósodra szentül
igérem, hogy korán haza jövök, és bizonyítékot hozok
bol létemről.”

„Ugyan miféle bizonyítékot?” — kérdi az asszonyka
duzzogva.

„Hát aláíratom a tanítóval és a káplánnal, meg-
íratom a jegyzővel azt a bizonyítványt, hogy mikor
érkeztem oda és meddig maradtam. Ez aztán elég lesz
neked és nem fogod gondolni, hogy a kacér Habosné-
val töltöttem az időmet. Beleegyezél szentem?”

„Jól van, jól, hisz látom, karhatalommal sem
lehetne téged visszatartani. Menj csak Matyi, de az
igéretedre gondoldj és idejében haza jöjj, mert én addig
le nem fekszem, míg te itthon nem vagy, ugysis tudod...”

A férj boldogan veszi a felöltőt karjára, lekasztja
a kapukölcsőt, elégedetten vágja zsebre és kerek,
gömbölyű arccal eszokolja össze félig baragos feleségét,

Melléklet a „Bácska“ 6-ik számához

Halálozás. Főgimnáziumunk derék igazgatóját gyász érte, neje Gerevics Gusztávné sz. Kecezer Helén f. hó 16-án elhalálozott, temetése pedig tegnap volt nagy részvét mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak úgy maguk, mint számos rokonai nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy neje, anyjuk, anyósa, testvérük, sógornőjük Gerevics Gusztávné szül. lipóci Kecezer Helén f. évi január 16-án reggel 5 órakor életének 41-ik, boldog házasságának 20-ik évében, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványai folyó évi január 18-án d. u. 3 órakor fognak a Szent-Rókus-hoz címzett sírkertben örök nyugalomra helyeztetni; lelki üdvéért az engesztelő szentmiseáldozat pedig e hó 19-én d. e. 9 órakor a rom. kath. plébánia-templomban fog az Urnak bemutatattatni. Zombor, 1894. évi január hó 16-án. Az örök világosság fényeskedjék neki! Gerevics Gusztáv, férje. Ilona és Ernő, gyermekei. Mészáros Lajos, veje. Dr. Kézsmárczy Brunóné szül. Kecezer Teréz és családja. Ujfalu Viktor és családja. Valamint számos rokonai és ismerősei.

Előjáróság választás Bajmokon. Folyó hó 15-én tartott meg Bajmokon az előjáróválasztás. Községi bírónak egyhangulag, a legnagyobb lelkesedéssel, Beslyi Tádé, a község legnépszerűbb és legkedveltebb embere lett megválasztva, a kiben erélyes és tevékeny embert nyer élére a község. Albíró lett: Kollár Pal. Esküdtök: Volf Lőrinc, Kungl Mátyas, Krizsán József, Krizsán Antal, Dudás József és Moyses Ferenc, községi pénztáros: Birosevics Jenő, adószedő: Tóth Mátyas és közgyám: ifj. Ritser Jakab.

Iskolalátogatás. Kottler Ottó, mint körlelkész e hó 15-én és 16-án vizsgálta meg székhelyén Bulkeszen az ág. ev. népiskolákat. Főszóly a magyar nyelvre fektette. A kerület többi községeibe e napokban fog hivatalos körutazni.

Megszámlált csempész. Emlékezetes nap volt a folyó évi január 12-ike az apatini csempészekre nézve, kiknél az ottani pénzügyőrség házmózsát foganatosított. Hogy mily leleményesek a csempészek a dugáru elrejtésében, volt alkalmuk az érdekelteknek meggyőződést szerezni. A többi között Hammel Sándor csempész pipa sző mellett nyugodt arccal nézte a nála már egy óránál tovább tartó sikertelen kutatást; míg végre a sertesől hidlásának felszakítása által egy rejtett csapó ajtóra bukkant a szemes pénzügyőrség; mely egy földalatti, gyékényvel bélelt üregbe vezetett, hol 120 kilogramm dohány volt elrejtve. De erre már letette pipáját Hammel Sándor — a csempész.

Halálozás. Basch Jakab csantavéri földbirtokos, községi képviselő, volt megye bizottsági tag és az ottani testvér-egylet örökös elnöke elhunytáról tudósít bennünket csantavéri levelezőnk. Basch Jakab egyike volt a község és környéke legtehtényesebb embereinek, a ki a csantavéri izraelita hitközség ügyének vezetésében elévülhetlen érdemeket szerzett. Temetése e hó 14-én ment végbe, mely alkalommal a halottas háznál dr. Goldfahn topolyai s a zsinagógában Kutna Mór szabadtéri főrabbi tartott gyászbeszédet. A temetésen a rokonok s nagyszámú ismerősökön kívül több vidéki jótékonyági egylet is képviseltette magát (a csantavéri szent-egylet, topolyai jótékony-egylet, az adai chevra kadisa és a csantavéri testvér-egylet).

Egy olvasó-egylet feloszlása. Már évek óta bordja magában a melykúti ugynevezett „Uri kaszinó“ egy krónikus betegsége — a publikum rideg közömbösségének — feltétlenül halált okozó csirait s ime f. hó 11-én hónapokig tartó agónia után beállt a katasztrófa. A gyászszertartáson jelen voltak körülbelül az összes kaszinói tagok, számszerint talán tizennyolcan, kik egészen nyugodtan írták alá az egylet feloszlására vonatkozó határozatot, nem is gondolván azon erkölcsi veszteségre, mely ezáltal a körülbelül 8000 lakossal bíró község intelligenciájára háramlik; mert ha már mindennél a haladás tekintetik jelszól, miért egyedül Mélykút nagyközsége az, melyben visszafelőlünk? Már évtizedekkel ezelőtt alakult meg a ma oly gyszos véget ért olvasó-egylet s akkor méltó is volt megalakítóira, mint egy elkényeztetett gyermek dédelgettetett általuk s a gondos kezek ápolása alatt szép fejlődésnek is indult. Tagjai között vallás- és pártkülönbség nélkül példás egyetértés uralkodott s örömmel is gyülekeztek tagjai benne össze, hogy napi munkájuktól kifáradva, itt szellemi szórakozás által felüdüljenek. De idők folytán a szép haladás után, minő reakció állt be! Mivé vált azon sok szép reményre jogosító olvasó-egylet! Már évekkel ezelőtt az egylet érdekeit pártédek szolgálatába boesátották, elhíntették a vizsály magvait s ennek következtében az napról-napra vesztvén az öt környező nimbusból, életereje megbénult, tagjainak névsora mindinkább gyérült s így a nagyközség részvétele miatt az egykor oly virágzó olvasó-egylet feloszlott. Fájdalmasan érinthet ezen körülmény mindenkit, ki fontolóra veszi azon előnyöket, melyeket egy olvasó-egylet, mint erkölcsi testület tagjainak nyújt s ezen fájdalom hatványozódik azon tudatra, hogy ezen eset éppen Mélykúton, hol intelligens emberben hiány nincs, történt meg. Mielőtt tehát az elnökség a feloszlás iránti határozatot a hatóságok felterjesztésére, vegye újlag fontolóra a dolgot s ha érez magában elég lelki erőt, hogy a halottat új életre ébresztheti, indítsa meg az akció, mert nagy a remény az iránt, hogy munkásságát siker koronázza.

Öngyilkos juhász. Szabadkán a napokban egy öreg juhász, a 80 esztendős Agocs János — nem tudni mi okból — a saját kezével oltotta ki életét. Ugy történt az eset, hogy a feleségét elküldte a gazdá-jához, hogy a bérébe, kialakított szalmát, avagy annak árát adja meg; az asszony öreg férjére rázárta az ajtót, ki a kiságyon a kemence mellett kuporgott. — Midőn az asszony visszatért s a szobába nyitott, látta, hogy férje föl helyeztetve van ugyan, de inge s a kis ágy csupa vér, sőt még a földön is vértócsát talált. A lakók jobban megnézték a különös állapotát Agocsnak s kintint, hogy jobb kezében szorongatott egy rossz régi pisztolyt, melylyel nyakába lőtt úgy, hogy a lővés a nyak főerét is érte, mi miatt történt a nagy vérvetés s a halál.

Vörheny. Topolyán nagy mértékben grasszál a gyermekek között a vörheny. Egyik legfélelmesebb ellensége ez a kis ártatlanoknak s a hatóság természetesen védekezik is ellene, de megátolni még nem lehetett.

Meghívó. A zombori szerb polgári dalárda folyó 1894. évi január hó 26-án a „Szerb Csitaonica“ összes helyiségeiben saját pénztára javára táncokkal egybekötött hangversenyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: 1. „Szent Sabas napján“, Horejséktől. Bariton-szóló harmonium és a dalárda vegyeskara kíséretével. 2. „A keresztetek a tengeren“, Basintól. Eneklő a dalárda vegyeskara. 3. „Guszlar halála“, Zmaj Jovanovics Jánostól. Szavalja Arsenovits Helén k. a. 4. „A szerb angyal“, dr. Paesu Jánostól. Előadja a dalárda fő-fikara. 5. „Boute-in-train“, Galop de Concert. Előadja zongorán Veszelinovits Milán ur. 6. „Katona dal“, Faust című operából, Gounaudtól, zenekísérettel előadja a dalárda vegyeskara. — Belépti-jegyek ára: Személyjegy 1 frt. Családjegy 3 frt. Jegyek előre váltatók az egyleti pénztárnoknál, Gergurov Szredoje fűszerkereskedő úrnál és a hangverseny napján este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdeté esti 8 órakor.

Pályázat. Az apatini kir. erdőhivatalnál 2 segély-díjjal ellátott erdőgyakornoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati határidő február 26.

Álarcos bál. A zombori „Népkör“ 1894-ik évi február hó 5-én, alaptökéje javára „a pokol korezmárió“ címzett épület emeleti összes helyiségeiben polgári álarcos bált rendez. Kezdeté pont 8 órakor. Személyjegy 80 kr. Család jegy 3 személyre 1 frt 50 kr. Belépő-jegyek váltatók Sztrilich Zsigmond és Falcione Gusztáv urak kereskedéseiben, valamint február 1-étől a „Népkör“ helyiségében és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Rendezőség: dr. Fraticevits Aszt Vince, b. b. elnök. Dr. Alföldy Árpád, b. b. alelnök. Czeznér József, pénztáros. Matusek Zsigmond, b. b. ellenőr. Fernbach Péter, b. b. jegyző. Birvasky György, Birvasky Péter, Czálinger József, Dsinits Antal, Fernbach Károly, Fernbach József, dr. Goldstein Ignác, Hanczmann Kálmán, Keller András, Lévy Nándor, Makra György, Markovits Imre, Odry István, Oltványi István, Raiehl Oszkár, Zarubsky Gyula, Zomborevits György bálbizottsági tagok.

Iskola-ügyek Bajmokon. Községünkben — írja bajmoki levelezőnk — mintegy 1200 tanköteles, 8 tanító négy oktatást. Azonban sajnos, hogy az iskolabájtás, ezen 8 tanító sürgetése dacára sem volt kielégítő. A községben levő mintegy 1200 tanköteles a mult évben mintegy negyvenkétezer félnapot mulasztott igazolatlanul. De azt hiszem ez jövőben nem fog megtörténni, mert az új bírő, a szintén új igazgató-tanítóval oda fog hatni, hogy a mulasztások megakadályoztassanak.

Ipari szövetkezetek az Alföldön. A szegedi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésén az elnökség az ipari szövetkezetek létesítésére irányuló mozgalom eddigi eredményeiről a következő előterjesztést tette: A kereskedelemügyi miniszter leirata alapján az elnökség felhívást intézett a kerület iparostületeihez, figyelemükbe ajánlván a szövetkezetek szervezését és megjelölvén helyenkint azokat az ipari szakmákat, melyekben a szövetkezés előrelátatóság sikerrel keesegtetne. E felhívásoknak már is van auni eredménye, hogy eddig négy testület körében öt szövetkezet létrehozásán fáradoznak. A bajai, h.-m.-vásárhelyi és szentesi iparostületek közös árcsarnokok létesítésére készülnek szövetkezeteket szervezni és a két utóbbi testületnek e végből tartott értekezletin a kamara titkára is megjelent, a szegedi iparostületben pedig két szakosztály, a szabóké és a fémiparosoké tanácskozik szövetkezetek létesítéséről. Az elnökség előterjeszté, hogy tovább is egesz buzgalommal kívánja propagálni a szövetkezés ügyét, melytől a kerület erőteljesebb ipari fejlődését várja.

Meghívó. Az apatini polgári kaszinó ifjúsága f. hó 27-én a sörház vendéglő helyiségeiben a polgári kaszinó magyar könyvtára javára zártkörű bált rendez. Belépti jegy ára 60 kr. Jegyek a Tész-féle kereskedésben kaphatók. A ki esetleg tévedésből meghívót nem kapott, az forduljon a rendezőséghez, vagy a polgári kaszinó könyvtárához, Witzmann József urhoz.

Gazdasági tanácsadók. A helyes gazdálkodás elveinek terjesztése, valamint az intenzív gazdálkodás előmozdítása szempontjából és oly célból, hogy a gazdaközönség gazdasági szakmába vágó fontosabb kérdéseinek szakavatott férfiak szaktanácsára támaszkodhassék, a földmívelésügyi miniszter a magyar ó-vári gazd. akadémia, továbbá a keszthelyi és kolozsmonostori tanintézetek tanári testületeiből olyan bizottságokat alakított, melyek, hivatva vannak mezőgazdasági ügyekben a gazdaközönségnek szakvéleményt nyújtani és tanácsot adni. A mi megyénk a szomszédos megyékkel egyetemben a keszthelyi bizottsághoz van beosztva. Elnöke Csanádi Gusztáv h. igazgató. Tagok: Kiss József és Czákó Béla tanárok.

Halálozás. Tóth Gábor vármegyei közigazgatási lajstromozó szerdáról csütörtökre virradó éjjel szívzélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Temetése ma lesz.

Meghívó. A „futtaki kaszinó-egylet“ folyó hó 24-én a Liuks-féle vendéglő termében az egyleti könyvtár alapja javára táncokkal egybekötött műkedvelői szini-és szavalati estélyt rendez. Belépti személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté fél 8 órakor. A zenét az újvidéki első cigányzenekar szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Műsor: 1. Az én lakásom, humoros költemény Tompa Mihálytól. Szavalja Hiller József ur. 2. Szeretem a nőket, vig monológ Georgs Lorintól. Előadja Himmel Vilmos ur. 3. Német hmoreszék, előadja Hrobáts Mór ur. 4. Oh, azok a nők! Magánjelenet Hlovay Hugótól. Előadja Hiller József ur. 5. Box és Cox. Vigjáték egy felvonásban, Irta Morton Maddison János. Személyek: Box János nyomdász-segéd, Himmel Vilmos ur. Cox Jakab kalapos segéd, Hangos József ur. Házior, Arnovljevics Emil ur.

A titeli takarékpénztár közgyűlése. Uj pénztintézet van alakulóban Titelen. E hó 21-én tartja meg alakuló közgyűlését a titeli szerb iskola nagytermében. Az intézet címe lesz a „titeli első takarékpénztár részvénytársaság“ s tervbe van véve a már fennálló „titeli takarékek és kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet“ nevet viselő pénztintézetnek beolvastása, összes cselekvő és szenedő vagyonának átvétele is.

Uj gyógytár. A belügyminiszter Tripolszky József gyógyszerésznek egy — Martonoson felállítandó — gyógyszertár felállítására engedélyt adott.

Az apatini polgári kaszinó f. hó 17-én tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés egyhangulag és hazafias lelkesedéssel fogadta el a választmány ama szép indítványát, hogy Jókai diszkidása megrendeltessék. Ezáltal kimutatta az apatini polgári kaszinó, hogy nemcsak érzelemre, hanem nyelvre nézve is magyar akar lenni, biztosítván a felnövekedő és megmagyarosodott generáció számára a magyar költő remek műveit. Megválasztott egyhangulag elnöknek: Piry Mihály, II. elnöknek: Száhl Mihály, könyvtárosnak: Witzmann József, jegyzőnek: dr. Zsubory József, pénztárosnak: Dombovits Ignác, ügyészeknek: dr. Kék Lajos és dr. Gräber Lajos. Választmányi tagok: Aman József, Aman Bálint, Aman Mihály, Brandt József, Ebmann Ferenc, Fernbach Péter, Fleischmann Pál, Griesmayer György, Holczbauer József, Jeisel Henrik, Kohler Antal, Kleiner József, Mayer János, Rapp Pál, Radosich Lajos, Reisinger Ferenc, Speiser Nándor, Schieber Dávid, dr. Steecz György, Wehmann István.

Orvos-gyógyserész bál. Folyó hó 31-én a szeghegyi olvasó-egylet termében jótékonycélú zártkörű orvos-gyógyserész bált rendeznek és pedig az orvos és gyógyserész nyugdíjintézet alapjának javára. A rendezőség semmi fáradságot nem kímélve, minden lehető elkövet a bál sikerének biztosítására. A bizottságnak sikerült „Lady Patrounesse“-nek megnyerni dr. Ott Konrádné urnót, mely körülmény főbiztosítéka leend a bál sikerének. A rendezőség névsorát a következőkben adjuk: Dr. Ott Konrád bálbizottsági elnök, Tormay Gyula alelnök, dr. Schaffer Soma pénztárnok, Rothfuchs János ellenőr. A bizottság tagjai: dr. Frankl József, dr. Hailbrun Arthur, dr. Molnár József, dr. Stern Mór, Barakovits Lajos, Rothfuchs Jakab, Schuch Károly, Tormay Imre gyógyserészek. A rendezőség közli, hogy a kik esetleg tévedésből nem kaptak meghívót, s igényt tartanak rá, nemkülönben mindazon vidékiek, kiknek lakásuk a bizottság előtt ismeretlen, kéretnek ez iránt a bizottság elnökségéhez fordulni.

Ujévi üdvözlések megváltása. Az 1894-ik ujévi köszöntések elkeltése céljából a városi szegények eltartásához gyűjtött adományoknak jegyzéke: Adler Adolf 30 kr, Birnbaum V. 50 kr, Bárány Lipót 5 frt, Bittermann Nándor 1 frt, Bruck Ármán dr. 1 frt, Bruck Adolf 50 kr, Bulyovics Mária 1 frt, Bunyi Helena 1 frt, Bikár Jakab 50 kr, Czedler János 50 kr, Csekmanek Antal 50 kr, Dalmay József 5 frt, Dunygerszky Helén 1 frt, Dzsinitz Lukács 10 kr, Engel Adolf 50 kr, Fernbach Bálint 20 frt, Fejér Gyula 2 frt, Frey Imre 2 frt, Falcione Gusztáv 2 frt, Falcione Nándor dr. 1 frt, Flesch Adolf dr. 50 kr, Fischer Jenő 20 kr, Grosz Samu 50 kr, Goldfahn Sándor ifj. 50 kr, Gergurov Dániel 50 kr, Goldstein Mór 50 kr, Gerlich János 1 frt, Holländer József 50 kr, Husvéth 30 kr, Hamédy Károly 1 frt, Huck Ede 30 kr, Jakobcsits Mihály 50 kr, Jerkovits Milán 40 kr, Jerkovits Antal 1 frt, Jakobcsits János 20 kr, Kovacsits és Bugarszky 30 kr, Koczkar Zsigmond 2 frt, Koszanits C. A. 1 frt, Klein Ede 20 kr, Knézy Balázs 1 frt, Konovits Mladen 40 kr, Kandler József 50 kr, Karácson Gyula 50 kr, Készmárky Béla 1 frt, Lang Flórián 1 frt, Molnár Gyula dr. 1 frt, Mayer és Thum 50 kr, Messzinger József 50 kr, Müller Vilmos 50 kr, Mayer Károly 50 kr, Matzitz Gusztáv 20 kr, Mihályi János 1 frt, Maicen Alajos 1 frt, Nikl János 50 kr, N. N. 50 kr, N. N. 20 kr, N. N. 50 kr, N. N. 1 frt, N. N. 20 kr, Obláth Károly 30 kr, Perlesz Adolf 50 kr, Raiehl János 1 frt, Roheim Károly 5 frt, Sándor Béla 5 frt, Schmausz Endre 2 frt, Széchenyi József 2 frt, Schlagetter Gyula 3 frt, Sztrilich Zsiga 50 kr, Spitzer Márk 50 kr, Schäffer Fülöp 20 kr, Schön Adolfné 50 kr, Spitzer J. B.-né 50 kr, Szemző Gyula 5 frt, Schaffner József 1 frt, Spitzer Mór dr. 5 frt, Szilágyi Mór 5 frt, Greifenstein Fülöp 30 kr, Szevald Lipót 20 kr, Tarczay Mór 1 frt, Thurszky Jenő 1 frt, Tuczakovits Milos 20 kr, Tápay István 50 kr, Weidinger S. és Zs. 1 frt, Vukicsevits és társa 1 frt, Weber Mihály 50 kr, Vukicsevits Péter 1 frt, Vujevich Alajos 50 kr, Vuits A. Miklós 5 frt. Összesen 115 frt 50 kr.

Orvos-jelölés. Prigl.-Szt.-Ivánon a községi orvosválasztás érdekében tegnap tartott értekezleten mind a két pártbeli bizottsági tagok — 4-et kivéve — és az előljárók jelenlétében elhatározottak, hogy a hétfői választáshoz valamennyien megjelennek és dr. Huber József zombori földinket községi orvosá megválasztatni fogják. — Tr.

Öngyilkos lelkész. Tisza-Földvállról írják, hogy Vári Szabó Sámuel, az ottani református lelkész nyolcvan éves korában a napokban meglötte magát és szelvetet halt. Az agg lelkész az utóbbi időben influenzában szenvedett, de már jobban volt. Öngyilkosságának okát senki sem tudja.

Mének. A napokban volt a bajai mentelepen az állami ménék kiosztása, mely alkalommal Zomborba a következők osztattak ki: Dalnok pej, telivér, Northstar sztrike, félvér, Nonius pej, félvér és Sarif arabs, arany-sárga. A három előbbi már tavaly is volt Zomborban s a lötenyészott gazdák teljesen megvoltak velük elégedve, míg a Sarif minálunk ez idő szerint még új lesz. Szakértők véleménye szerint általában kiváló szép faj mind a négy mén.

Élelmes kocsis. Frenner István ó-becei fake-reskedőnek kocsisa ifju Karna János, ugy eszette ki a dolgot, hogy mielőtt itt hagyáná gazdáját, valami kis utralvót szerez. Elment hát Kovács J.-hoz azzal, hogy a gazdájának sürgős fizetni valója lenne és szüksége volna 22 frtra, adna kölcsön. Kovács gyannal élt és maga ajánkozott elvinni a pénzt, dacára a kocsis ellenkező biztatásának. Hogy itt a terve csütörtököt mondott, az még nem riasztotta őt vissza attól, hogy másutt is szerencsét ne próbáljon, így ment el még néhány helyre s végül a csel Tordinénál sikerült, kinél 5 frtot kicsalt azzal, hogy arra férjének szüksége van. Ezzel a kicsalt pénzzel azután nyugodtan tilt le egy csapszékbe és idogált. Ezalatt kiderült turpissága s a keresésére indult rendőrök rá is találtak a boros üvegek mellett. A járás-bírószág előtt kihallgatván, lakhelyére, Hegyesre toloncoltatott.

Körözés. Az almási kir. járásbírószág körözeti Kerekes István melykúti lakos 30 éves napszámot. Kerekes sulyos testi sértés vétségével van vádolva s mielőtt ügye letárgyaltatott volna, ismeretlen helyre költözött.

A csőd statisztikája. Mindennek meg van már manap a statisztikája, még a csődnek is. Előttünk fekszik az 1893. évről erre vonatkozó táblázata. A miből azt látjuk, hogy a megyénk területén a szabadkai kir. törvényszék 12, a zombori 5 és az újvidéki 3 esetben rendelte el a csődöt. Vármegyénk ezen — összesen 20 csődje — az ország egyéb vidékének erre vonatkozó adataiból képest még kedvező állapotot tüntet föl. Az egész országban összesen 475 csőd rendeltetett el az 1893. évben. Érdekes tudni, hogy ebben a csődbejutottak mily arányban szerepelnek. Ez pedig a következő: kereskedő 349, szatócs 8, iparos 49, vállalkozó 7, birtokos 14, bérlő 11, ügynök 2, fuvaros 1, koresmáros és vendéglős 11, nyomdatulajdonos 1, gyáros 7, ügyvéd 2, tanár 1, orvos 1, plébános 1, magánzó 7, pénzintézet 3. A csődbe jutott iparosok közt a legnagyobb kontingens a szabók közül került ki. Ezek majdnem 80%-át képezik a bukott iparosoknak.

Városi ügyek.

Iskolaszéki ülés. Lapunk múlt számában tévesen közöltük, hogy a róm. kath. iskolaszék szombatban tartja ülését, tényleg megtartott az e hó 17-én. Ennek az ülésnek egyetlen tárgya volt a 3 600—600 frtos ösztöndíjra beérkezett folyamodványok tárgyában a városi törvényhatósági bizottságnak ajánlani a jelöltek. A 12 pályázó közül az iskolaszék ajánlathozza Falcione Kálmán (Antal fia) gym. I. oszt. tanuló, Szalay Frigyes és Radics Aladár joghallgatókat. Megjegyzendő, hogy a folyamodványok között voltak olyanok is, amelyek részint hiányosan voltak okmányolva, részint pedig későn érkeztek be. Ezzel a gyűlés fontos tárgya ki lett merítve. Paul iskolaszéki tag meginterpellálta a bizottságot a tanítói fizetés rendezés tárgyában. Tehát arról most még nem határoztak, mely ügyben azonban kilátásba helyeztetett, hogy legközelebb már javaslatot terjeszt a kiküldött bizottság az iskolaszék elé. Határoztak azonban az egyik árván maradt IV. o. sorsa fölött, a melynek tanítója Sztolits Márton betegnek fekszik a klinikán. Az iskolaszék a határozata szerint az egyik III. o. tanítóját a IV-be teszi, a két I. osztályt egyesítetik s az így egyesített első osztályokból egy tanítót a harmadikba küld.

Művészet és irodalom.

Az „Ország-Világ” újévi száma. Jókai Endrődi, Varadi Antal, Ábrányi Emil, Kozma Andor, Hegedűs István, Palágyi Lajos, Dalnady Győző, s a magyar irodalom még számos elsőrangú kitűnőségének szellemi kincsét tartalmazza, mely végül Szivéri György legújabb regényét és Vertessy Arnold hosszabb elbeszélését kezd meg. A lap előfizetési ára egész évre 8 frt, fél évre 4 frt, negyedévre 2 frt, mely előfizetési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatalába Budapest, Hold utca 7 szám alá küldendők. A ki legalább 4 frtnyi előfizetést küld be, az résztvesz a január 15-én kisorsolandó 200 frtos Jókai díszműveinek pályázatán. Mutatványszámok kívánatra ingyen küldetnek.

Az 1848-49-iki magyar szabadságharc története. Gracza György művének 3-ik füzeté megjelent, szép és érdekes kiállításban, a Lampel féle (Wodianer F. és fia) könyvkereskedésben. E füzetben találjuk az 1848-iki polgárorség eskümintáját is, mely így szól: „En, mint a pesti polgári örsereg tagja esküszöm az egy élő Istenre, hogy a hazának, királynak és az alkotmányunk tántoríthatatlan híve leszek s a törvényeknek és törvényes hatóságoknak, ideértve polgári fő- és alizsáimot, mindig engedelmessé leszek, azokat tisztelni s törvényes parancsaikat teljesíteni fogom; zászlómat a haza és városom szolgálatában semmi esetben el nem hagyom; örhadi szolgálatomban nappal és éjjel férfiasan viselkedem magamot és a rend fenntartásában munkás leszek; általában örhadi szabályainkat törvényként tisztelve, azoknak minden pontjait teljesítenem és ellenük véteni nem fogok. Isten engem úgy segéljen Amen.” A füzetben még több érdekes kép és okirat van. A kiadóhivatal elfogad előfizetést 2 füzetre (egy órára) és 4 füzetre (két órára is). Egy füzet ára 30 kr.

A mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény. Magyaróczy jegyzetekkel ellátta dr. Lónyay Ferenc. A folyó hó 4-én életbe lépett bortörvény úgy termelő mint kereskedőnk nagy számát érdekli, s csak örvendhetünk a kis kötetnek, amely a törvényt szakertői magyarázatokkal és jegyzetekkel s függetlenül az életbe léptető miniszteri rendelettel s függetlenül a gyorsan közrebeszéljé. — A kis munka tartalmazza bevezető részében a törvény történetét, az előleges tárgyalások ismertetését, kiterjeszkedve amaz iniciatívákra, amelyek az érdekelt testületek részéről azokra befolytak. Maga a törvény szövege tételként könnyű és érthető nyelven magyaráztatik meg, úgy, hogy a legegyszerűbb koresmáros, kereskedő vagy kistermelő is megértheti rendelkezéseit. — Ajánljuk is a munkát az érdekelt körök összességének figyelmébe, mert a bortörvény előnye mellett, rendelkezéseinek nem ismerése sok kellemetlenséget okozhat gazdáknak, borkereskedőknek, koresmárosnak egyaránt. — A praktikus kis könyvnek ára 80 kr. Megrendelhető a „Hazánk” irodalmi vállalatnál Budapest, Köztelek.

Megjelent Kassán a „Szólószeti és Borászati Lap” 15-ik évfolyamának 1-ső száma nagyobbított alakban újabb berendezéssel s gazdag és választékos tartalommal. Ezen a hazai bortermelő közt széles körben elterjedt szaklap szerkesztőségét a lap kibővítésére a naponként szaporodó előfizetők emelkedő igényei készítették. A „Szólószeti és Borászati Lap” tárgyilagossággal a szakaját színvonalán áll újabb alakja és külső berendezése pedig csak emelk értékét. A folyó évi 1-ső szám tartalma következő: Új évfolyam. — A fásoltás szálvesszője. — Szólóművelés az Egyesült Államokban. — A nűbortörvény végrehajtása. — Tárcatudomány és tapasztalatosság a szőlóművelésben. — Szemle: Új szőlők. Új szőlőirtó. A bortörvényhez. Franciaország bortermelése és a magyarországi dongák nagyműve kereslete. — Előfizetési felhívás. — Vegyesek: Oltvány-termelő szövetkezet. A derített borok lefejtése. Az állami rovaritani állomás átköltözködése. — Vidéki levelezések: Tapolca. Puchó. Zala Alsó Örs. Nagy-Enyed. — Irodalom. — Kérdések és feleletek: Székényeg. Oltványok élettartama. Amerikai vessző. Vörös borfaj.

Gytlmölcsfa terméketlensége. — Szerkesztői tizenetek. — Hirdetések. Ajánljuk e fontos szaklapot szőlőbirtokosaink megérdemelt pártfogásába. Mutatványszámok mindenkinél küldetnek, ki azért a „Szólószeti és Borászati Lap” kiadóhivatalhoz Kassára fordul. Előfizetési ára egész évre 4 frt. — Megjelen havonként háromszor.

A „Regény Szalon” 3-ik száma megjelent és Zempléni P. Gyula e külöleges irányú, rendkívül érdekes tartalmu, gondosan szerkesztett felhavi, szép-irodalmi folyóirata híven beváltja az ígéretek, melyeket az első szám megjelenése alkalmával tett. — A világ-irodalomnak legjelesebb regényei, legszebb költeményei, szindarabjai, novellái váltakoznak a „Regény Szalon”-ban, melynek gyönyörű, művészi kiállítású borítékklapja is kedves látványt nyújt a szemnek. — A „Regény Szalon”-t szíves készséggel ajánljuk minden művelt olvasónak, mert negyedévi 2 frtért több és szebb olvasmányt szerezni lehetetlen. — A kiadóhivatal (Budapest, VIII., Népszínház-utca, 26. sz.), szívesen küld mutatvány-számokat.

Száz korona kritikaért. A Pestmegyei Hírlap szerkesztősége Kecskeméten az alábbi bizalom-támasztó sorokat kapta: „Tisztelt szerkesztőség! Liget című kötetem 200 példányához mellékelve itt küldök a Pestmegyei Hírlap szerkesztőségének 100, azaz száz koronát azon célból, hogy a következő feltételek szerint értékesíteni szíveskedjék. Száz korona pályadíjjal pályázatot hirdetek. 1. Kiváncsítok egy tárcarovatot betöltő kritikát, melynek tárgya a Liget című könyvem bírálata legyen. 2. A költemény-füzet értéke szerint: a versek árnya vagy fényénél fogva, legyen kiemelve a kritikában, hogy hazánkban milyen mértékben ápolják a népköltészetet a másnemű kulturművelőkkel szemben. 3. A pályadíj fele a legjobb közleményt illeti. Más felével az öt legértékesebb pályamunka lesz kinttintve. 4. A pályadíj egytartal honorárium is lesz a pályamunkáknak a Pestmegyei Hírlapban való közléséért. 5. Idegen kézzel írott s csak lapszámozott munkák vétetnek figyelembe. 6. A pályamunkák ez év február hó 15-ig bezárólag érkezhettek a Pestmegyei Hírlap szerkesztőségébe (Jókai-utca Központi takarékpénztári épület) Kecskemétre és soruk felett a szerkesztőség által összeállított bizottság lesz hivatalos és február 15-ig dönteni és a bírálati eredményt e napon a Pestmegyei Hírlap hasábjain közzéadni. 7. A kötet bírálata végett a nevezett lap szerkesztőségében 2 koronáért szerkesztő meg. 8. A pályázat hirdetésével a kötet szerzőjének neve is közöltessék. Kiváló tisztelettel a Szerző.” — Egy budapesti napilap hozzá fűzi ezen sorokhoz, hogy Gyulai Pál viráritalag rendelt meg a titokzatos szerző művét s így kétségtelen, hogy ő nyeri meg a Jókai honoráriumánál valamivel csekélyebb összeget.

Színház.

Hétfőn, január hó 15-én *Rezervisták*. Énekes bohózat 4 felvonásban. Írták: Duru és Chivot. Magyarosította: Rákosi Viktor. Az előadást a színpalon „Zóna előadás”-nak keresztelte el az igazgató. Valóban zóna-előadás volt, a mennyiben a szereplők legnagyobb része a szerepmutató helyi érdekű vasútján zónázott. Az összejátek hiányát még sohasem tapasztaltuk oly mérvben, mint ezen előadás alkalmával. A szereplők közül kivált K. Iványi Mariska (Virányi Rózsa) és ifj. Polgár Károly (báró Cinege Arthur) szerepeikben. A többi szereplőket azzal dícsérik meg, hogy hallgatunk.

Kedden, január hó 16-án *Csapodár*. Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Sardou és Victor. Fordították: Berzics Árpád és Fésűs György. Az előadásról kevés jót mondhatunk. Medgyaszay Evelin (Kamilla), Veber Ferike (Konstance) és ifj. Polgár Károly (Champignac) kivételével a többi szereplők a tölték megszokott módon alakítottak. A nevezettek igekeztek legalább a vigjátéki hangulatot némileg fenntartani, a többiek ledaráltak szerepeiket a sugó kiváló közreműködésével és buzgalmaért a sugót meg is dícsérik.

Szerdán, január hó 17-én *Denevér*. Vig operette 3 felvonásban. Meilhac és Halévy „Revolon” című bohózatát után írták: Haffner Gené Richard. Fordította: Vezéri Ö. Zenéjét szerző: Strauss J. A keringőkirály fűlbemászó zenéjű mulatót operette sikerült előadásban került színpadra. Turner Ilka (Rosalinda) kellemes hangjával elragadta a közönséget, különösen a második felvonásban a „kesergő leány” című népdal előadásával ért el nagy hatást és nyert számtalan tapsot. Az előadás sikeréhez nagyban hozzájárultak: K. Iványi Mariska (Adél), ifj. Polgár Károly (Eizenstein), Hegedűs Gy. (Frank) és Sárközi (Falke) részint ügyes alakításukkal, részint szép és precíz éneklésükkel. Közönség nagyobb számmal.

Heti műsor: Csütörtökön: „Lemondás” új színmű. Pénteken színmű. Szombat: „Kassai diák” operette-újdoncság, itt először. Vasárnap: „Tót legény Amerikában,” vagy „utazás Chikágóba” újdoncság, itt először.

Örökös gáncsolás.

(Rt.) Senki se próféta a maga otthonában. Senki se elfogulatlan bírja a saját korának és kortársainak. Ezért minden kor csak később kapja meg az ő igazságosan ítélt történetíróját. De a mi korunk bármikor kerüljön is egy ily ítélszék elé, annyit már most biztosan állíthatunk, hogy haladásunk nehézségeinek okai közt ott lesz nemzetünk hagyományos hibája: az egyenetlenség, a vizsálykodás, a pártoskodás, az egyetértés hiánya. Ez volt legnagyobb szerencsétlenségünk a múltban, melyből oly kevésé okultunk, hogy úgy látszik ez lesz legnagyobb hibánk a jövőben is.

A kiegyezés óta egyebet se tettünk, mint neveltük magunkat a parlamentáriszusra. De úgy látszik, hogy a lefolyt negyed század erre rövid idő volt, mert még nem vagyunk kellően megérve. És most, mikor a kibontakozás nehézségei és vajadásai után azt hittük, hogy már a reformokhoz kezdhetünk, a régi hibánkból származó nehézségek ismét utunkba gördülnek. Ott állunk a reformok küszöbén, de parlamenti viszonyaink minden további lépéstől nagyon megnehezítik.

Vegyünk példát. Itt van az egyházi politikai reform. Mikor a mai kormány beküszöbölt, s a reformot programja egyik

pontjára állította fel, csekély kivétellel az egész képviselőház pártkülönbség nélkül üdvözölte érette. Nemcsak abból a szempontból helyeselték, hogy ezzel egy nagy lépést teszünk a szabadelvűség felé; hanem abból a másik tekintetből is, hogy a társadalmi összeforrasztásnak s a nemzeti megerősödésnek egyik hathatós eszköze lesz.

És most, mikor a kormány sok fáradsággal és nehézséggel a megoldás végső stádiumába juttatta? Jobbról is balról is kifogásokon török a fejüket. Mi nem annyira a régi pártalakulások fentartását, mint inkább a szabadelvűség mellett való következetes kitartást tekintjük elvűségnek, melyet a jelen viszonyaink között lényegesnek. Sőt nem egyszer kifejtettük azon meggyőződésünket is, hogy a reformok korszakra tekintettel, nem is helyes, nem is megfelelő pártjaink mostani alkata. Mert az ellenzéki pártok közjogi alakok állanak, a reformok pedig más alapot követelnek. S parlamentáriszmusunk hajója addig mindig hanykódni fog, míg az egészségesebb pártalakulások be nem következnek.

És még hagyján, ha az egyházi politikai reformokkal szemben váratlan oldalról is tapasztalható idegenkedések elvi okokból származnának. Ez esetet ép oly természetesen tartanók a parlament bizonyos köreinek részéről, mint például a kath. egyház részéről. Ugyde a parlamenti ellenzék legtekintélyesebb elemi elvben pártolják a reformot s megvalósítását mégis ellenzik. És ez eljárásukat oly kicsinyes és mellesleg indokkal támogatják, melyek korántsem elenyészölnek a reformokhoz kötött magasabb rendű érdekeket.

Hasonlóképpen állunk a közigazgatási bíraskodásról szóló javaslattal. Ezzel megint egy más irányban akarjuk megnyitni a reformokat. És nincs az országban, nincs a parlamentben senki, a ki az ezzel kitűzött célokat szintén nem helyeselné. És bár némelyeknek a javaslat egyes főbb intézkedéseivel szemben aggályaik vannak, olyan még nem akadt, a ki el nem ismert volna, hogy a kormány tervezete a mai állapotokkal szemben nagy haladást és javulást jelent. S mit tapasztalunk mégis? Azt, hogy ellenzék részről mindent elkövetnek, hogy a képviselőházat és a közvéleményt a javaslat ellen hangolják; hogy annak sikerét kockáztassák; hogy a kormányt fiasókba vigyék.

Mindkét reformjavaslatnál tühegyre vesznek minden legapróbb indokot, mivel ellentétes magatartásukat a közvélemény előtt némiképp igazolhatni vélik. Fővelük az elsőnél, hogy a kötelező polgári házasságra vonatkozó törvény mai közigazgatásunk mellett nem volna végrehajtható; a másodiknál pedig, hogy az első foku bíróság nem nyújt biztosítékot a kormány hatalmi befolyása ellen. Nem veszik tekintetbe, hogy egy törvény végrehajtásától nem a törvényhozó, hanem a kormány kötelessége gondoskodni, mely felelőssége tudatában e feladatának meg is felel. S készakarva felelik, hogy a mai közigazgatási bíraskodás még kevesebb biztosítékot nyújt az általuk hangoztatott irányban; hogy a kormány az első foku bíróságot ép az általuk védett önkormányzati elemet nem akarja egészen kizárni s hogy a másodfoku bíróság szerintük is megfelel a pártpolitikai és kormányi befolyások ellen támasztott követelményeknek.

És a hol aztán még a tarthatlan aprólékos argumentumokból is kifognak, ott előveszik a parlamenti intrikákat. Egy pár szabadelvűpárti képviselőnek a pártból való kilépését, mindjárt pártbontással akarják fölfűjni, nem gondolva meg, hogy a kinek háza ügyvel van fűdve, annak nem jó kövel dobálózni. S újra fölleventik a régi nótát a Tisza-klíkk vezéres armánykodása és befolyásáról, egész mesét szöve belőle a belügyminiszter rovására. Pedig minden józan eszt embernek elég a bizottsági tárgyalásokba tekinteni, hol maga Tisza István cáfolja meg őket, midőn kijelenti, hogy a javaslatot általánosságban elfogadja, a kifogásolt főbb részekre nézve megnyugvással fogadja a belügyminiszter fölvilágosításait s végül figyelmeztet, hogy ha örökösen junctumokat, sorrendeket hangoztatunk s a kevésbé jót az eszményi jóért eldobjuk; soha semmi reformot se csinálunk. Ezt vegye tekintetbe az ellenzék a Tiszától, ne az oly alattomos cselészövényeket, miket ezek tényleg nem csinálnak, csak az ellenzék fog rájuk, hogy ezáltal a szabadelvűpárt egységét meggingassa s a kormány helyzetét zúzált is megnehezítse.

Ugy látszik, hogy az ellenzéken abban a téves hitben élnek, hogy akkor felelnek meg kötelességeiknek, ha derűre-borúra ellenzéknekednek, még oly esetben is, mikor a kormány ép az általuk sürgetett reformokkal áll elő. Pedig ily esetben a hazafias kötelesség, s a parlamenti szabályok azt írják elő, hogy az ellenzék a kormányban saját nézeteit és törekvéseit támogassa, s legfőképpen a részletek mentől helyesebb megoldására ügyeljen. Hiszen érdeme már eléggé be van tudva abban a körülményben, hogy a reformok napirendre tűzése részben az ő sürgetésének eredménye; s ha a döntő pillanatokban kicsinyes hatalmi és népszerűségi féltékenységgel kockáztatja, sőt épen cserben hagyja a korábban általa is szorgalmazott ügyet, az által önmaga rontja le a kérdés körül szerzett érdemeit. — Mert az egyes reformok nemcsak akkor volnának üdvösek, ha azokat kormányváltozás mellett az ellenzék vinné keresztül; hanem ép oly üdvösek akkor is, ha azokat a létező kormány valósítja meg. Nem az a fő kérdés, hogy: ki? Hanem az, hogy: mit? De hát régi átkunk, hogy versengésből, s más subjectív okokból a közérdeket tesszük ki szenvedésekknek. Így volt ez hajdan, mikor egy-egy kiváló tehetség megbuktatására minden armány kezét fogott; így volt a közelmúltban, mikor függetlenségi harcunk elbukását részben a vezéregyéniségek hatalmi versengése okozta. Természetes, hogy belső ellenségeink, kik mindig voltak, vannak, s e tulajdonaink mellett lesznek is, titkos kárörömmel élődnek e hagyományos magyar erényeken.

Ime, ezekben vannak okai azon nehézségeknek, melyekkel parlamenti életünkben folytonosan küzdünk, s melyek miatt majdnem meddősegre vagyunk kárhoztathatva. Az ellenzéken a Tiszák „átkos” befolyásával dobálóznak, pedig az ők jelenlegi pártviszonyaikban büzlének igazán az állapotok. S bajaitól nem is szabadulunk mindaddig, míg az ellenzéki pártokat hazafiasabb és önzetlenebb levegő nem járja át, s magatartásukat kizárólag a közjó iránt való tekintetek nem szabályozzák.

Lássák már egyszer be, hogy a reformokat a hazának készítjük, nem Wekerlénnek.

Le

Ne

Jókai-ünnepély. — Hogy nálunk, — tartott ünnepélyessé, talajjal indoklásukuk fényes sikerét igazolja Csopor Gyula színter elnök, a szolgabíró egyedül kényszerítve teendőket végezteti, s szerű ellátása miatt teendőit — idejében

Mindazon által válnék a magasabb csak előnyére fogva ünnepség diszességét szültek a nagy nap időhaladék és a fővárosi tapasztalatok folytán és a lámpalátók meglekésült hangulatban szerint az önként jövő közreműködésüket.

Oly szép, lélektelen napjának estéje fog csúszni, a három Palán csés láthatni. — A zazzal, hogy világhírű nem mellőzött is kifejezést adni öszinte

A három Palán lyamán erős lidércny regáleberlő szereplés segítünk, hogy berle Am de a pesszimizmus közmondásból eredt al hogy „ritkán követi oben. Tény az, hogy nak, de egyszer lehet, nekünk fog mosolygostein Miksa ez idő sz az olyannyira tamasko hogy egy jobb korszak egise alatt. Legalább e a tereu ritkán tapasztésének szilárdtsága, jog hogy a közönség a m igazgatóság pedig az l elviselt kellemetlensége hogy Rosenstein Miksa bizonyítani, hogy nem és azok nélkül a szabá nyerjenek igazolást.

A mult napokban légynek véteni sem tudulván a szomszédos községébe, fél 9 órakor amidőn hirdelen egy résre szólította fel. Ez is a természet által z gott ember megittözé kifejezése nélkül követvezető elé, ahol a rend hatalmat nem ismerő fividuum kilenc óra e rolni, mire a rettentő könyv felvétele nélkül ezen itéletét rögtön fogát felsőbbeségi tudatában tisztos, szelid lelki néven nevezhető indivi sűpredékét képezik, 4 ismét kihallgatás, jegyz itélethozatal nélkül f képen elhőcsajította. De ezen egész eljárásban apától származott fiu De ez nem egyedüli fe ugyanezen napon, egy — mert a mulatság me nem kérték, — teljes hivatal börtönöbe zárt két palánki molnár, lenségükre a tulsó part öröni akaró paraszto megszokott hangzatos elnyerni iparkodtak, —

Köz

Mi hasznát van a gazdasági kaszár?

Szepesvármegyében vidék szász községeiben idő óta beláttak az egyfalusi gazdasági kaszár. A falusi lelkes, tá összeállottak a község köteleztek magukat, hogy ötven krajcárnyi, de leg vagy kaszáró pénztárába falusi gazdakört vagy kaszáró pénztárába

A kör évi rendes többre nem ruhagató, a mánya, részint a kör céljüvedelméből növelték.

Pénzfűket következő A körnek egyik céljé hetenként egyszer-kétszer gazdasági dolgait meg gazdasági újságot olvasva a mit az újság mond.

Az üsszejövetelekre

*) A b.-b.-vármegyei gazdászok szerkesztésében Budapesti gazdasági lapból.

Levelezés.

Német-Palánka, 1894. jan. 10.

(Jókai-ünnepély. — Regiáé bérlo. — Horvát testvérség.)

Hogy nálunk, az országszerte közlekedéssel megtartott ünnepélyességek elmaradtak, — egyedül abban találjuk indoklásukat, hogy az annak létesítésére, mondjuk fényes sikert ígérő létesítésére egyedül bivatott Csupor Gyula szintén koszorús költő, ünnepszervező elnök, a szolgabíró folyton tartó betegeskedése miatt, egyedül kényszerülve az év vége felé felhalmozódott teendőket végezni, fősolgabírói hivatásának kötelességszerű ellátása miatt gátolatlan a lelkesen felkarolt szép teendőit — idejében keresztül vinni.

Mindazon által a késelem, nem hogy hátrányára válnék a magas szomszédok, hanem — mondhatom csak előnyére fog válni; mert míg egyesek, kik az ünnepszervezésének emelésére hivatják, félve készültek a nagy nap kérdésének megoldására, a nyert időhaladék és a fővárosi lapokból merített lelket emelő tapasztalatok folytán új erőt nyerve, nagyobb energiával és a lámpaláztól megmenekülve, habár szerény, de lelkesült hangulatban adják majd elő legjobb tehetségük szerint az önként jövő áldozatot, az ünnepszervezés való közreműködésüket.

Oly szép, lélekemelő ünnepséget, melyet e hó 27. napjának estéje fog fényes sugarak övedzésével megszűlni, a három Palánka eddig még nem volt szerencsés láthatni. — A rendezőbizottság nem elégedett meg azzal, hogy világhírű költőnk arcképet szerezze be, hanem mellésbrát is megrendelte, az által akarván kifejezést adni öszinte hódolatának — kétszeresen.

A három Palánka a legördült 1893-ik év folyamán erős lidérenyomás alatt nyugótt Rosenberg regálébérlő szereplése miatt. Alig várta már közönségünk, hogy bérlete lejárjon s végre bekövetkezett. Am de a pesszimiztác azon nem mindenba érvényesült közmondásból eredt alapot fektették meggyőződésüket, hogy „ritkán követi jobb a rosszat“, nem biztak a jövőben. Tény az, hogy ritkán kedvez a sors az optimistáknak, de egyszer lehet, mert nem szűkő évre ébredtünk, nekünk fog mosolyogni egész éven át. Legalább Rosenstein Miksa ez idő szerinti jovialis fellépéséből még az olyannyira tamáskodó pesszimiztác is kezdik belátni, hogy egy jobb korszakra ébredtünk a jelenlegi bérlo egésze alatt. Legalább eddigi humánus eljárására és ezen a téren ritkán tapasztalt műveltségére alapított kijelentésének szilárdsága, jogosan tartja ébren azon reményt, hogy a közönség a multban átélt zaklatások, a pénzügyigazgatóság pedig az 1893. év folyamán kényszerülve elviselt kellemetlenségektől fel lesz mentve. Adja isten, hogy Rosenstein Miksa ur azon kijelentése: „be fogom bizonyítani, hogy nem a kivételek alkotják a szabályt és azok nélkül a szabály fen állhat“ mindvégig általa nyerjenek igazolást.

A mult napokban egyik polgártársunk, még a légynek véteni sem tudó Pesits István vendéglős átrámulván a szomszédos horvát tartománybeli (Illok) Ujlak községébe, fél 9 órakor egy pár pulykára alkudott, amidőn hirtelen egy rendőr „a törvény nevében“ követésre szólította fel. Büntetlensége tudatában, az amugy is a természet által az ártatlanság mintaképének farragott ember megütözésével, de az indignáció minden kifejezése nélkül követte a törvény jeles örét, a járási vezető elé, ahol a rendőre előadta önmagánál magasabb hatalmat nem ismerő főnökének, hogy ezen rakoncátlan individuum kilenc óra előtt egy pár pulykát akart vásárolni, mire a rettentetlen főnök kihallgatás és jegyzőkönyv felvétele nélkül: „szamo zatvori“-ra ítélte és ezen ítéletét rögtön fogantatásitván, négy és fél órában át felsőbbbbségi tudatában végrehajtotta is. Elzáratta pedig e tisztos, szelid lelkű magyar honpolgárt minden néven nevezhető individuumok közé, kik a társadalom sörpredékét képezik, 4 és fél órányi jogtalan büntetés után ismét kihallgatás, jegyzőkönyv felvétele és szabályszerű ítélethozatal nélkül 1 fnt büntetésre ítélte és kegyelemképen elbocsátotta. De a legféltalmasabb momentum ezen egész eljárásban az, hogy a tisztviselő magyar apától származott fia és a Kulcsár Gusztáv névre hallgat. De ez nem egyedüli fegyverténye ez embernek, mert ugyanezen napon, egy békességben étkező násznépet, — mert a mulatság megtartására tőle előleges engedélyt nem kérték, — teljes számban letartóztatta és a járási hivatal börtönébe záratta. Néhány nap után ismételve két palánkai molnárt, kiknek malmai elég szerencsétlenségükre a tulsó parton van forgásban, — mert egy órleli akaró parasztot, az ilyen alkalmakkor, nálunk megszokott hangzatos ígéretek mellett kunschaftnak elnyerni iparkodtak, — vasra verve kisértetett maga elé.

Közgazdaság.

Mi hasznát veszi a gazdaember a gazdaköröknek?*)

Szepesvármegyében, de különösen a királyhágóntuli vidék szász községeiben a falusi gazdák már hosszabb idő óta belátták az egyleti élet hasznát és gazdaköröket, falusi gazdasági kaszinókat alakítottak.

A falusi lelkész, tanító vagy jegyző vezetése alatt összeállottak a község gazdái harminc-negyvenen, kötelezték magukat, hogy évenként tagsági díj fejében ötven krajcárnyi, de legfőkébb 1 forintnyi díjat a kör, vagy kaszinó pénztárába befizetnek, s megalakították a falusi gazdakört vagy kaszinót.

A kör évi rendes jövedelmét, a mi 25—30 forintnál többre nem rughatott, a falu módosabb embereinek adománya, részint a kör céljaira rendezett kis mulatságok jövedelméből növelték.

Pénzüket következőleg használták föl: A körnek egyik célja az volt, hogy télen át a tagok hetenként egyszer-kétszer az esti órákban összegyűljenek, gazdasági dolgaikat megbeszéljék, meghallgassák a tapasztaltabb gazdák véleményét egyik-másik gazdasági dologról, esetleg a lelkész vagy tanító tanácsait, — hogy az összegyűvetelek alkalmával egy-két jóra való gazdasági újságot olvassanak s hogy megbeszéljék azt, a mit az újság mond.

Az összegyűvetelekre persze külön helyiség kell. De

*) A b.-b.-vármegyei gazdasági egyesület volt titkárnak Rombay Dezsőnek szerkesztésében Budapesten megjelenő „Néplap“ című új gazdasági lapból.

a legtöbb helyen a bölcs takarékoság vezette a gazdaköröket. Nem béreltek drágán szobát, hanem megelégedtek a községbázának tanács-szobájával s ide gyűltek össze télen át hetenként egyszer-kétszer. A pénzt tehát más hasznosabb célra használták.

Mindenekelőtt előfizettek egy-két jó gazdasági lapra. Így 10—15 forintért 2—3 gazdasági lapot kaptak, a melyek hírtül adták nekik, hogy mi új dolog történt a gazdaság terén s azt is megmondták, hogy érdemes ezeket az új dolgokat a magyar gazdáknak megpróbálni, folyamodtak azután a földművelési miniszter urhoz, hogy küldje meg nekik a miniszterium hivatalos lapját, amiből megtudják, hogy mit rendel el a gazdák érdekében a kormány? Ezt is mindig megkapták.

A legszegényebb gazdakörnek is maradt még évenként 25—30 fnt megtakarított pénze.

Ezt a pénzt aztán arra használták föl, hogy jó gazdasági gépeket, rostákat, kézi darálókat, szecsakavágókat, sőt járgány-cséplőgépeket is szereztek be a tagok használatára.

A beszerzés könnyen ment, mert a gyárosok szívesen adták a gépeket a gazdaköröknek részletfizetésre azelőtt is, adják most is.

A gépeket aztán a tagoknak kiadták egy pár krajcárért használatra. Az így befolyt pénz nemcsak a javítás költségeit fedezte, hanem még a vételár törlesztésére is jutott belőle.

Egy kisebb gazda nem bírja azt meg, hogy negyvenötven, esetleg száz forint pénzt hevertessen egy-egy gépben, ami csak több év alatt térül meg. Ellenben könnyen fizethet meg évenként egy-két forintot a gép használatáért, mert az a pénz a jól kirosztált buza árában, vagy a jól darált tengeri s föletett takarmány több hasznában igen rövid idő alatt bőségesen megtérül, a mellett míg a gazda harmadrésznyi idő alatt végzi el a géppel a munkát.

A népes vármegyei és a királyhágóntuli vidéken levő szász nép lakta községekben fennálló gazdaköröknek ma már nemcsak jó gazdasági gépeik vannak, hanem több helyütt vetőmagot is szereznek be tagjaiknak, ugy hogy a tagok a vetőmagot csak aratás után fizetik meg. Több helyütt a gazdakörök a földművelési miniszteriumtól nemes fajta bikákat, sertéskezeket, kosokat kaptak vagy ingyen, vagy olcsó áron és részletfizetésre. Az ily gazdakörök tagjainak földjéről sokkal jobb gabona, istállójukból jobb állatok kerülnek ki máris és ezeket jobban is fizetik.

Németh József.

Újtások a vasutnál. Többféle újítást hozott be a kereskedelmi miniszter a vasutaknál, melyek az utasokat nagyon kellemesen érintik. Az egyik abban áll, hogy a vonat elindulása előtt az eddigi perceekig tartó csemetést, mely nagyon rosszul esett a fülnek, egyetlen csemetgyűjtés fogja helyettesíteni. Azonkívül elrendelte a miniszter, hogy a várótermekben a kézi csemetgyűjtő többé ne csengessenek, hanem a kapus egyszerűen jeleze a vonat irányát, illetőleg a végállomást. Pl. gyorsvonat Bécsbe; a nélkül természetesen, hogy a közbeeső állomásokat is felsorolná.

A bácskai rizs diadal. A rizstermelés mindinkább nagyobb arányokat ölt Alsó-Bácskában. Néhány év előtt még csupán a pusztá pékiai rizstelepen folyt a munka, minthogy azonban ott sikeresen, lassankint kedvet is kapott a bácskai jobbmódu nép s kísérletet tett a rizstermelést meghonosítani. Így keletkezett a futtakai uradalom petrováci rizstelepe és a Krieger-féle rizstelep is. Mindezeket a telepeket azonban kiterjedésre is a deszpot-szentiváni Birnbaum-féle telep — mely 260 kat. holdon létesült — már a jövő évben, ha a természeti viszonyok kedvezőek lesznek, fölül fogja múlni. A telep berendezése mintaszerű. Az eddigi eredmények tehát, kapcsolatban a Ferencz József-csatorna mentén létesített rizshántoló-malom célszerű berendezésével, a rizstermelés iránti kedv növelésére, nagyon alkalmasak. A kis sztapári rizshántoló-malom által kidolgozott rizs — a legfinomabb olasz rizsszel kiállja a versenyt. Vármegyénk területén a bácskai rizst sokkal szívesebben veszik és használják már most is, mint az olasz rizst. Ez az oka különben annak, hogy vármegyénk területére már nagyon kevés idegen rizst importálnak. Ha a rizstermelés úgy fog haladni továbbra is, mint mostanáig, akkor Bácska forrása lesz a rizs-importőröknek.

NYILTTÉR.)

Jóllehet, hogy az „Első magyar általános biztosító-társaság“, mint e minőségben legkiválóbb és elsőrangú hazai intézet — dícséretre nem szorul; mindazonáltal kedves kötelességemnek ismerem, öszinte hálám és elismerésemnek e helyütt is kifejezést adni azon igazán szolid eljárással szemben, mely szerint boldogult férjem 5000 forint életbiztosítása, — a mely alig egy félévig volt érvényben — tek. Jakobtsits Mihály ur a társulat itteni képviselője által haladék nélkül kifizetett.

Zomborban, 1894. január 16-án.

Öz. Theodorovits Száváné szül. Birza Mária.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

Bajmoki. Mi úgy tudjuk, hogy a pénzügyigazgatóság, minden esetben, mielőtt valakinek az engedélyt kiadná, kérdést intéz az illetékes fősolgabírósághoz, illetve a városokban a főkapitányhoz, hogy az engedélyt kéri ellen közérkölesleg, közegészségi és közrendészeti szempontból van-e kifogás. Tehát az igazgatóság, ha az illetőnek az engedélyt megadta, tette ezt az illetékes fősolgabíróság bizonylata alapján, a mely bizonyára nem emelt kifogást az illető ellen. Lehet megint hogy a fősolgabíróság ez esetben jóhiszeműleg járt el s így minden esetre, ha az illető rovtól előlelt, jogukban áll az engedély megadása ellen jogorvoslattal élni s a pénzügyigazgatóság útján a pénzügyminiszterhez felebbezést adni be.

Egy hű olvasó. A vasárnap rendezendő jégünnepély alkalmával azoknak is meg kell fizetniük a belépti díjat, a kik különben is birnak idejegygyel.

Naptár.

Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
19 Pént.	Sára	Sára	7 Ker. János
20 Szom	Fáb. és Seb.	Fáb. és Seb.	8 György
21 Vas.	G Ágnes sz.	G Septuag.	9 Bf Polye.
22 Hétfő	Vince vt.	Vince	10 Nis. Gerg.
23 Kedd	Már. eljegyz.	Emerik	11 Theodor

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

211. sz.

kig. 1894.

Pályázat.

Német-, Ó- és Uj-Palánka községekből alult és 600 fnt évi fizetés és az 1888. évi VII. t. c. 130. §-nak a) pontja szerint egyezségeleg megállapítandó díjak és ingyen fuvar kiszolgáltatásával javadalmazott XIX. körállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom a pályázni óhajtó okleveles állatorvosokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi február hó 15-ig benyujtsák.

Palánkán, 1894. évi január 13-án.

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

3-1

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemű szesz italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhízáhatlan elkészítésére a legkiválóbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta eceteszenolát kellemes ízű borecet és közönséges ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltemek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árllapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

eszenziák-különlegességek gyára

PRÁGA.

50-24

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Hirdetmény.

A „titeli takaré- és kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet“ hitelezői ezennel felhivatnak, hogy — vonatkozással az 1893. évi december hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésre, mely a szövetkezetnek feloszlását elhatározta — az irányában fennálló követeléseit, ezen hirdetmény háromszori közzétételétől számított hat hó alatt érvényesítsék.

Titelen, 1894. évi január hó 5-én.

3-1

A „titeli takaré- és kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet“ felszámolásában.

63. szám.

kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Az O-Szivac községénél leköszönés folytán megüresedett községi rendőrfővezetői állás betöltésére ezennel pályázat hirdtetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, a kik ezen évi 400 frrtal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, miszerint korukat, nyelvismeretüket, egészségégi állapotukat és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket O-Szivac község elöljáróságánál f. hó 28-ig terjedő záros határidő alatt nyujtsák be.

O-Szivacon, 1894. január hó 13-án.

Zsupánszky Lyubó, Teichmann Jakob,
jegyző. 3-2 biró.

284. szám.

kig. 1894.

Pályázat.

Elhalálozás folytán Petrovosczellő községében egy 400 fnt fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állás ürült meg.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket folyó évi február hó 15-ig hozzám nyujtsák be.

Ó-Becse, 1894. évi január hó 12-én.

GOMBOS BÉLA,

főszolgabíró.

3-2

A titeli takaré- és kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet zárszámadásai az 1893-ik évre.

A „titeli takaré- és kölcsönös segélyegylet mint szövetkezet“ tagjai az 1894. évi január hó 21-én délutáni 2 órakor a szerb alsó iskola nagytermében tartandó

V. évi rendes közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi és a szövetkezetnek részvénytársasággá átalakítandó előmunkálatait magában foglaló jelentésének, valamint a zárméreg előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. A szövetkezet fenállása alatt befizetett törzsbetétek és az ezen idő alatt kimutatott tiszta nyerevények egy részvénytársaság átalakítására való felhasználása iránti határozathozatal.
4. Az 1893. évi december hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlés által megválasztott felszámoló bizottság felhatalmazása a szövetkezet cselekvő és szenvedő állapotának az átalakítandó részvénytársaságnak való átadása iránti határozathozatal.
5. Indítványok.

Titelen, 1894. évi január hó 7-én.

AZ ELNÖKSÉG.

Mérleg-számla.

V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	frt	kr		frt	kr
Kézpénzben	345	75	Részletbefizetések	27612	—
Leszámit. váltó	frt 84887		Törölt részletek	1532	30
Visszleszám. váltó	frt 38665		Betétek tőkésített kamatokkal	7541	33
Váltótárcában	46222	—	Átmeneti kamatok	500	—
Felszerelésekben	175	88	Nyeresség 1889., 1890., 1891., 1892. év.	6853	79
			Nyeresség 1893. évben	2704	21
	46743	63		46743	63

Nyeresség- és veszteség-számla.

K i a d á s	Összeg		B e v é t e l	Összeg	
	frt	kr		frt	kr
Költségek	751	94	Kamatok és díjak	10138	59
Betét kamatok	385	85	Késedelmi kamatok	44	53
Visszleszám. kamatok	3408	20	Átíratási díjak	17	—
Tiszti fizetések	1740	—			
Házbér	200	—			
Adó	225	45			
Betét kamatadó	38	59			
Napibiztosok	208	—			
Postai kiadások	230	—			
Különféle kiadások	307	88			
Nyeresség	2704	21			
	10200	12		10200	12

Titel, 1893. évi december hó 31-én.
 Rusz Döme s. k., Dr. Kresztits György s. k., Sztepanov Milorád s. k.,
 könyvelő, igazgató, pénztárnok.
 Ezen mérleg-, nyereség- és veszteség-számla megvizsgáltott, a fő- és mellékkönyvekkel összegegyeztetett és mindenben megegyezőnek találtott.
 Titel, 1894. évi január hó 8-án.
 A felügyelő bizottság:
 Csávits István s. k., Szuzity Mladen s. k.

A oservenka-, ó- és új-szivaci takarékpénztár kimutatásai 1893-ik évre.

TARTOZIK.		Mérleg-számla.		KÖVETEL.			
Lapszám	V A G Y O N	frt	kr	Lapszám	T E H E R		
4	Váltók a tárcában	188944	14	154	Részvénytőke	100000	—
214	Váltók visszleszámításban	98013	89	178	Tartalékalap	8625	66
221	Kötvények	15205	21	1	Betétek és tőkésített kamatok	169157	60
228	Jelzálog-kölcsönök	27170	—	214	Visszleszámított váltók	98013	89
187	Saját ingatlanok	1633	22	224,2	Hetibetétek	2186	25
223, 160	Különféle követelések	3745	86	210,7	Hetibetétek kamatai	169	89
211, 174	Leltár leírás után	877	70	234	Fel nem vett osztalék	145	05
158	Követelések folyó számlán	7542	64	174	Átmeneti kamatok	2249	45
6	Részvényesek tartozása	40000	—	115	Nyeremény	5431	91
176	Részvényesek tartozása	40000	—				
213	Pénzkészlet	2847	04				
		385979	70			385979	70

TARTOZIK.		Veszteség- és nyereség-számla.		KÖVETEL.			
Lapszám	K I A D Á S O K	frt	kr	Lapszám	B E V É T E L E K		
230	Betét kamat-adó	686	74	115	Nyeremény áthozat 1892-ből	87	78
158	Leltár leírása	97	50	220	Késedelmi kamatok	1736	03
210, 172, 173, 174	Fizetések, házbér, költségek	3385	56	231, 237	Váltók, kötvények és jelzálogkölcsönök kamatai	21850	44
210, 7	Hetibetétek kamatai	466	55	3	Díjak	165	05
232	Visszleszámított kamatok	5489	45				
229	Adók és illetékek	1414	21				
241	Betétek kamatai	6867	38				
	Nyeremény	5431	91				
		23839	30			23839	30

Szivac, 1893. évi december hó 31-én.
 Az igazgatóságért: Schuller József s. k. A könyvvitelért: Ofner Zsigmond s. k.
 Megvizsgálta, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlította, ezekkel megegyezőnek és helyesnek találta.
 Szivac, 1894. évi január hó 14-én.
 A felügyelő bizottság:
 Kock János s. k., Kohn Adolf s. k., Paul Ádám s. k., Weisz Zsigmond s. k., Hengsbauer Jakab s. k.

Pályázat.

Bezdán nagyközség óvoda bizottsága óvodai állásra pályázatot hirdet, határnap 1894. évi január hó 20-ig.

- Évi javadalom:
 1. 300 frt o. é.

2. 5 öl tüzi lágyfa, melyből az óvoda is fűtendő.
 3. Szabályszerű lakás.
- A pályázók folyamodványait Mészner István óvóbizottsági elnökhöz Bezdánba küldjék.

MÉSZNER ISTVÁN,
 óvóbizottsági elnök.

3-3 Zember, Bittermann Nándor könyv- és könyvmdájából.

234. szám 1894.

Pályázat.

Ó-Sztaár községben üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók kérvényeiket, melyekben igazolni tartoznak, hogy a magyar és szerb nyelvű községben a jegyzői hivatal viselésére törvényszerűen képesítve, folyó hó 31-ig bezárólag ezen szolgabírósnál nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Ezen állással a következő javadalmazás van egybekötve:

- 525 frt készpénzfizetés,
- 12 kocsi első minőségű széna,
- 2/4-ed telek föld hasznélvezete, mely után az adót a község fizeti és végre szabad lakás.

Apatin, 1894. évi január hó 16-án.

Főszolgabíró helyett:

Jeisel Henrik,
 szolgabíró.

2-1

Hirdetmény.

Baranya megye Doboka község határában jókarban levő, 2 kerekű, felül csapó vizimalom, mely áll: 3 szoba, konyha, kamara, majd ismét 1 szoba, konyha, pince, pajta s istállóból, 5 hold a malom mellett fekvő szántóföldből, szabad kézből eladó.

Vételár 3500 frt.

Vevő adós maradhat 1150 frttal.

Közelebbi feltételek alulírott eladónál Dobokán megtudhatók.

Burkhárd János,
 malomtulajdonos.

3-1

136. szám.
 közs. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa község eljárási részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint két gyalogrendőri állás lesz választás utján betöltve.

Felhívotnak pályázni szándékozik, hogy sajátkezűleg írt kérvényüket folyó 1894. évi február hó 6-ig alulírt eljárási címre a községi jegyzőnél nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

- A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:
- a) magyar honpolgárok,
 - b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték s a 60-ikat pedig el nem érték,
 - c) feddhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek,
 - d) írni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelven kívül legalább még a szerb nyelvet bírják,
 - e) teljesen egészségesek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesítetnek, azonban azok, kik a felelős községi őrségben bent voltak, azoknak kérvényük tekintetbe vétetni nem fog.

A közrendőri állás évi 300 frt javadalmazással van összekötve.

Kötelesek lévén illetők az előjárás által előírt egyenruhát beszerezni.

A választás napja az illetőkkel személyes megjelenés végett később tudatik.

Kelt Bajsa, 1894. évi január hó 16-án.

Szilvász János, Prerádovits Szávó,
 jegyző. 3-1 bíró.

18121. és 18122. sz.
 tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bács-bresztováci takarékpénztár és Löbl Vilmos végrehajtották Miksa Pál pacseri lakos végrehajtást szenvedő elleni 1500 frt, illetve 560 frt 70 kr tőkésítetel és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és járásbírósnál területén lévő s Kernyafán fekvő, a kernyajai 1328. sz. tjkvben Miksa Pál tulajdonánál bejegyzett A. I. (687-688.) hr. s 372. o. i. számú egész házra és 218 öles beltelekre 800 frtban; továbbá ugyanazon tjkvben foglalt (820-821.) hr. sz. 140 öles szőrűskertre 130 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi március hó 31-ik napján délelőtti 10 órakor Kernyaja községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1893. évi december hó 31-én.
 A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Radány Péter,
 kir. törv. bíró.

XVII. év

ELŐFIZETÉS
 Egész évre
 Fél évre
 Negyed évre
 A lap szellemtudományok, irodalom, történelem, földrajz, természettudományok, jogtudományok, orvostudományok, művelődéstörténet, a lap tulajdonosának a dandó.

Egyes szám ára

Nem hallgatható legújabb események. A szabadelvű pártok kiléptek között. Ez logikus és maradhat azon párt helyesli. Se az ország nevében nem veszi tő.

De azon már hogy az ellenzék része, midőn egyrészt állami szabályozás gyezteti, dicsőíti nek a célja az, hogy ne jöhessen létre, felett.

A „B. C.“ közöket írja:

„Az ellenzék a szabadelvű párt kiléptet, különös bonyolultabb számkép fog a képviselő alakulni a házasság felett, s arra az érdekében esetben vaslat többsége. Ez konstatáljuk, hogy a 221 képviselő tagjának és azonkívül a képviselő, a kit ide hogy még néhány a felett még sem párttagok, akik meg telmüleg és tartózkod a javaslatot, s hogy gyorsországi 413 ké elvűpárt egymaga reformot, habár nem delmesen keresztülvésen lehetetlen es összes többi tagjai vazni. Ezt feltételez Nemcsak a függetlenség a függetlenségi és

A „BACS

Milyen Meleg Kérem A ter A A Míg Pci, Ejeint A szon Elmeri Ast a Felső Hajna Olyan Mintha Bólynt A m Gyorso Jól all Sikoly, Két kis Janu De nem Hej, ha Annak Csókkal Csókkal Megkös Pankos